

-4 MAJ 1976

insjö fisket

NUMMER 2 - 1976

Utsättning av laxsmolt i Vättern

FOTO: Bengt Brolin

Organ för
Svenska Insjöfiskarens
organisationer
Adress: F.skhallsvägen 16—18,
121 73 Johanneshov.
T. f. ansv. utgivare U. Widén
Telefon 08-91 55 04
Bostad 0753-814 76
Tryckeriet 019-13 71 00
Prenumerationspris
10.— kr. per helår
Lösnummer 1:50
Använd postgiro 29 29 87-5
Insjöfiskarena,
121 73 Johanneshov

Läs i detta nummer	sid
Bokföringskyldighet för fiskare nästa år	3
Från myndigheterna	4
Berättelse över Svenska Insjöfiskarens Centralförbunds verksamhet under 1975	8
Laxbås	15
Pressrevyn	17
SFR redogör för handläggning av fiskeärenden	18
Investeringsavdrag även för fisket	19
Fisk bör subventioneras som jordbruksprodukter	20
Årsmöten	21
När står fisken i tur?	24

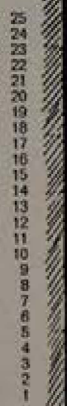
Medlemmar anslutna till SIC
Vänerns Fiskareförbund
med underavdelningar
Hjälmarens Fiskareförbund
med underavdelningar

Quintus Tryckeri AB — Örebro 1976

Mälarens Fiskareförbund
med underavdelningar
Vätterns Fiskareförbund
med underavdelningar
Vätterns Allmänna
Fiskareförbund med under-
avdelningar
Norrbottens Inlandsfiskare
med underavdelningar
Skånes Insjöfiskareförening
Ringsjöns Yrkesfiskareförening
Roxens Fiskeriförening
Glans Fiskeriförening
Storsjöns Centrala Fiskevårds-
förening
Kungsörs Sport & Fiskevårds-
förening
Yngaren & Mäskarens Fiske-
vårdsförening
Boxholms Bruks AB
Arboga Fiskevårdsförening
Transtrands Fiskevårdsförening
Åsnens Fiskerättsägares Förening

Prenumerations- barometer för 1976 "Insjöfisket"

Glans FF
Skånes FF
Södermanlands läns FF
Kungsörs FVF
Roxens FF
Yngaren- & Mäskarens FVF
Vätterns Östra FF
Blackens FF
Motalaortens FF
Västingö FF
Västeraås FF

Insjöfisket nr 2 1976

Bokföringskyldighet för fiskare nästa år

Den 24 mars beslutade riksdagen om en ny bokföringslag. Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1977. Alla näringsidkare som yrkesmässigt driver verksamhet av ekonomisk art blir i princip bokföringskyldiga. Här inbegripes även **yrkesfiskare**.

Redan 1962 tillsattes en utredning som skulle se över möjligheterna att ersätta 1929 års bokföringslag med modernare regler. De förslag som den utredningen kom fram till ansågs emellertid inte lämpliga att genomföra, utan det tillsattes en ny utredning 1974 för att lösa uppgiften. Ett betänkande avlämnades under 1973 (SOU 1973:57).

Regeringens proposition (1975:104) i ärendet bordlades i riksdagen den 14 maj 1975 och har sedan dess varit föremål för behandling i olika utskott.

I den nu antagna bokföringslagen ges utförliga bestämmelser om både löpande bokföring och årsbokslut. Bokföringskyldigheten skall fullgöras på sätt, vilket överensstämmer med god redovisningssed som det heter. Den löpande bokföringen föreskrivs att alla affärshändelser skall bokföras. Bokföringen skall vidare som underlag ha en verifikation för varje affärshändelse. Gemensam verifikation får även användas för inbetalningarna under en dag vid kontant försäljning av varor och tjänster, om försäljningen sker under sådana förhållanden att enskild verifikation med uppgifter inte utan svårighet kan upprättas.

Den nya lagen har gett möjlighet till vissa förenklade regler för mindre rörelser och företag. I korthet innebär detta, att enskild näringsidkare (fiskare) som driver sin verksamhet utan biträde av flera än två årsanställda personer och i vars rörelse den årliga bruttoomsättningssumman understiger 200 000 kr undantas från kravet att upprätta årsbokslut innefattande resultaträknings- och balansschema. Man slipper även redovisa fordringar och skulder enligt bokföringsmässiga grunder. Det skall vara tillräckligt att under löpande år tillämpa kontantmässig redovisning av kreditinköp och kreditförsäljningar.

Trots förenklade bokföringsregler för den enskilde näringsidkaren, måste man fråga sig, hur skall myndigheterna hinna ge råd, anvisningar och rekommendationer till alla nyttillkommande bokföringskyldiga under den relativt korta tid som återstår innan lagen träder i kraft?

forts. sidan 4

Enligt uppgift kommer uppskattningsvis 125 000 nya företag att beröras av den nya bokföringslagen. Bokföringsbyråer och revisorer kan rimligen inte ligga inne med en reservkapacitet av den omfattningen att man kan tillgodose det väntade behovet av bokföringshjälp.

De ansvariga för kursverksamheten på yrkesfiskets område, måste nu göra en kraftanstängning utöver det vanliga och gå ut med information om bokföringsskyldigheten för fiskare samt anordna kurser i ämnet under hösten.

Givetvis ställs vissa förhoppningar till de kontakter som tagits med LFR:s driftsbyrå från riksförbundets sida och möjligheten att driftsbyråns olika kontor åtar sig bokföringsarbeten för fiskare och fiskeföretag.

Avslutningsvis skall nämnas att riksdagen även beslutade att en bokföringsnämnd skall inrättas fr. o. m. den 1 juli 1976. Nämnden skall fungera som auktoritativt expertorgan och bl. a. lämna de tidigare omnämnda anvisningarna, råden och rekommendationerna i fråga om tillämpningen av den nya bokföringslagen.

UW

ANM.

På ledarplats i förra numret speglades det pågående arbetet genom fiskerikommittén. Vi hoppades att i detta nummer kunna ge ett besked kring de föreslagna åtgärderna som regeringen lagt fram. Riksdagen har

tyvärr inte tagit ställning till propositionen om stödåtgärder på fiskets område m. m. Inrjöfisket informerar givetvis sina läsare så snart det är möjligt.

Red.

§

FRÅN MYNDIGHETERNA

VANERN FAR EGEN LAXODLINGSANSTALT?

— Bygg en statlig fiskodlingsanläggning någonstans i södra Sverige med inriktning på produktion av lax- och öringungar för Vänern och Vättern. Det föreslår professor Gunnar Svärdson, sötvattenslaboratoriet, i ett yttrande över betänkandet "Åtgärder för att främja svensk fiskodling".

Svärdson pekar på färska undersökningsresultat, som visar att det är fullt möjligt att uppnå en produktion av 100 ton lax om året i Vänern och 25 ton i Vättern. Det motsvarar 25 procent av den nuvarande svenska laxfångsten i Östersjön.

Sötvattenslaboratoriet räknar med att man skall kunna återfånga 500 kg av 1 000 utsatta laxungar

(gullspångslax). För att uppnå dessa fångstresultat måste 250 000 smolt levereras varje år till de båda sjöarna. Det räknar man med att den nya fiskodlingsanläggningen skall klara.

Fisket i Vänern och Vättern är allmänt. Närmast ansvarig för fiskevärden är staten.

— Som miljövårdsinsats skulle en satsning av denna mängd lax-smolt vara ytterst effektiv och väl kunna mäta sig med statens bidrag för uppförandet av ett eller annat reningsverk, skriver professor Svärdson.

Om den nya statliga fiskodlingsanstalten kommer till stånd skall den också leverera öringungar för utsättning i Östersjön. Det talas också om uppfödning av regnbågs-lax för fritidsfiskeändamål.

Professor Svärdson skriver att en massutsättning av smolt ger ett betydande proteintillskott, skapar sysselsättning åt yrkesfiskare och ger rekreation genom fritidsfiske.

I en prioriteringslista, där bl a den statliga fiskodlingsanstalten ingår, föreslår professor Svärdson att fiskhälsokontrollen stärks.

Anläggningarna i Kälarne och Älvkarleby bör övertas av staten. Fiskodling hos yrkesfiskare bör stödjas.

Fiskodlingsförsök i varmvatten och gruvor bör stödjas. Svärdson föreslår också att en speciell avdelning inrättas inom fiskeristyrelsen för utveckling av fiskodling.

När det gäller den statliga fiskodlingsanläggningen i södra Sverige föreslår Svärdson i första hand att pengar anslås till en utredning. Utredningen skall bl a ta ställning till var anläggningen skall ligga.

VÄGSALTET OFARLIGT FÖR FISKESJÖAR

Naturvårdsverket har sagt nej till en utredning om vägsaltets och väglutens inverkan på fiskevatten. Sveriges Fiskevattenägarförbund har begärt en sådan utredning. Det finns angelägnare undersökningsområden, menar verket. Under 1967—73 gjorde naturvårdsverket en undersökning av en mindre sjö i Stockholm. Slutsatsen av undersökningen var att några betydande störningar knappast kan orsakas av vägsalt i de mängder som för närvarande sprids.

UTREDNING VILL SLOPA SVAVELHALTIG ENERGI

— Vi måste för vår kraftförsörjning övergå till svavelfria energislag. Då måste det bli fråga om kärnenergi, som är det enda svavelfria energislaget som i dag finns i tillräcklig omfattning. Sverige behöver fyra eller fem nya kärnkraftvärmeverk fram till 1985 om de negativa effekterna av svavelutsläppen skall kunna motverkas. Dessa skall i så fall placeras i storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö och är avsedda för bostadsuppvärmning.

Detta konstaterar en statlig utredning som arbetat med svavelutsläppens problem och som överlämnat sina funderingar till jordbruksminister Svante Lundkvist. Utredningen är rubricerad "Mindre svavel — bättre miljö".

— Det är nödvändigt med långtgående motåtgärder när det gäller svavelutsläppen, säger utredningens ordförande statssekreterare Ulf Lönnqvist. Skadeverkingarna är stora, bl a från hälsosynpunkt.

— Dessutom vållar svavelutsläppen stora korrosionsskador och har orsakat **försurningar av ca 10 000 sjöar**. I det senare fallet blir skadorna allt större ju längre tiden går.

Nertrappning

Målet är att trappa ner svavelutsläppen, som i Sverige nu beräknas uppgå till över 800 000 ton om året, etappvis till fram till 1985. De bör då stanna på den nivå de hade vid 1950-talets början, alltså högst 300 000 ton om året. Om inga åtgärder vidtas blir svavelutsläppen en miljon ton 1985.

Utredningen föreslår åtgärder i följande tre punkter:

- De geografiska områden där svavelhalten i eldningsolja är begränsad till 1,0 viktprocent utökas successivt för större delen av landet fr o m 1 oktober 1981. Den 1 oktober 1984 bör hela landet omfattas av denna begränsning. Begränsning av svavelhalten i tunn eldningsolja till 0,5 viktprocent bör ske fr o m 1 oktober 1977 och till 0,3 viktprocent fr o m 1 oktober 1979.

- Minskning av svavelutsläppen från processindustrier.

- Minskad användning av tjocka eldningsoljor och i stället ökad användning av svavelfria energislag, i första hand kärnenergi.

Sura sjöar

Av de 10 000 sjöar i Sverige som

försurats genom svavelutsläppen, är tillståndet för ca 5 000 mest akut. I dessa har pH-värdet sjunkit till 5,4, vilket orsakar bl a **stora skador på fisk- och kräftbestånden**. Naturens förmåga till återhämtning är i dessa fall mycket liten. Om inget sker för att bota skadorna kvarstår dessa under överskådlig tid.

Spridning av kalk i sjöar och vattendrag är en åtgärd som visat sig ha positiv effekt. Utredningen föreslår ett anslag på 10 milj kr årligen under en femårsperiod till försöksverksamhet med kalkning av sjöar och vattendrag.

Utredningen vill också att även andra länder i Europa uppmanas minska sina svavelutsläpp. 1973 beräknades de totala utsläppen i Västeuropa vara 22 milj ton och i Östeuropa 38 milj ton om året.

Utredningen har undersökt andra alternativ för kraftförsörjningen än kärnkraft. Kol avger också svaveldioxid men skapar dessutom andra miljöproblem, konstaterar utredningen. Naturgasens framtid genom import till vårt land är osäker. Vind- och solenergi ger oss inte under överskådlig tid tillräckliga tillskott.

FISKETILLSYNYN MASTE LIKSTÄLLAS MED JAKTBEVAKNINGEN

Fisketillsynen i Sverige måste samordnas för att utnyttja resurserna bättre och göra tillsynen effektivare. Detta säger fiskeadministrativa utredningen i sitt **slutbetänkande som den 12 mars överlämnades till jordbruksministern**. Utredningen vill inrätta en samordningsnämnd för fisketillsynen med rikspolisstyrelsen som sammanställande. Fiskebestämmelser-

na måste göras mer lättillgängliga och spridda.

Tillsynen av fisket är f n administrativt splittrad. Polisen och tullverkets kust- och gränsbevakning utför fisketillsyn. Det finns också särskilda fisketillsynsmän tillsatta genom fiskeristyrelsen och länsstyrelserna.

Myndigheterna arbetar delvis oberoende av varandra. Någon ansvarig huvudman för samordningen av fisketillsynen finns inte. Detta utgör hinder för en effektiv fisketillsyn.

Utredningen anser att fisketillsyn i princip är att anse som en polislikt uppgift. Flera myndigheter är emellertid inkopplade och måste vara engagerade i fisketillsynen. Utredningen föreslår att en särskild nämnd för samordning av tillsynsverksamheten inrättas med rikspolisstyrelsen som sammanställande.

Utredningen föreslår att tillsynen i de allmänna vattnen och i de enskilda vatten, där frifiske är tillåtet, även i fortsättningen skall ske genom fisketillsynsmän. Verksamheten föreslås organiserad i statlig regi att lyda under de lokala polisstyrelserna. Fisketillsyn och skyddet av enskild fiskerätt föreslås utövad av fiskebevakare. Den enskilde fiskerättsägaren föreslås själv bekosta denna tillsyn.

Organiserad utbildning av tillsynsmän förekommer endast i begränsad omfattning. Fisketillsynsmännen bör enligt utredningen genomgå särskild utbildning och få ökade befogenheter. De bör avlönas av staten och utrustas genom statsverkets försorg. Även fiskebevakaren behöver viss utbildning.

Informationen till allmänheten

om fiskelagstiftningen och de lokala fiskebestämmelserna är i regel otillräcklig. Bestämmelserna är ofta svårtillgängliga. Utredningen föreslår att informationsverksamheten till allmänheten från länsstyrelsernas sida väsentligt förbättras genom foldrar innehållande allmänna och lokala fiskebestämmelser.

Utredningen anser att fisketillsyn bör likställas med annan naturvårdstillsyn, jakt och allmän naturvård. Förslaget är därför så utformat att integrering kan ske i en allmän naturbevakning. Utredningen uppmärksammar också kommunernas ökade roll i sammanhanget.

ÄNDRING AV OTJANLIGHETS-FÖRKLARING AV LEVER FRÅN FISK¹

Statens livsmedelsverk har beslutat följande ändring i verkets kungörelse (SLV 1975:6) om livsmedel som på grund av otjänlighet ej får saluhållas.

Följande vattenområde tillkommer i **förteckning 4** avseende otjänlighetsförklaring på grund av för hög halt av PCB.

Lever från lake Gävleborgs län

Storsjön (såväl östra som västra delen) vid Sandviken.

¹ Ändringen kommer även att ingå i den nya kungörelse om "svartlistade fiskevatten" som senare under år 1976 skall ersätta livsmedelsverkets kungörelse SLV 1975:6.

ANDRING AV OTJANLIGHETS- FÖRKLARING AV FISK¹

Statens livsmedelsverk har beslutat följande ändringar i verkets kungörelse (SLV 1975:6) om livsmedel som på grund av otjänlighet ej får saluhållas.

Följande vattendrag utgår ur förteckning (frilistas).

14. Hallands län

Lagan med genomflutna sjöar från länsgränsen till åns mynning i Kattegatt.

22. Kopparbergs län

Leran.

Följande vattendrag tillkommer i förteckning (svartlistas).

18. Älvsborgs län

Käppesjön.

20. Värmlands län

Bålen. Trunhemstjärn och Bredsjön (NO Skoghall).

22. Kopparbergs län

Nättjärn och Orsen.

24. Gävleborgs län

Vattenområdet Hosboån — Översnaten — Snattjärn.

25. Västernorrlands län

Hamstasjön, Stora Bandsjön och Lillbandsjön.

Berättelse över Svenska Insjöfiskarens Central- förbunds verksamhet under år 1975

Medlemmar:	Y	Bi	II
Vänerns Fiskareförbund med underavdelningar	104	—	86
Hjälmarens Fiskareförbund med underavdelningar	79	—	—
Mälarens Fiskareförbund med underavdelningar	101	—	—
Vätterns Fiskareförbund med underavdelningar	19	20	28
Vätterns Allm. Fiskareförbund med underavdeln.	—	—	783
Norrbottnens Inlandsfiskare med underavdelningar	34	93	603
Malmöhus läns Insjöfiskareförening	15	—	—
Ringsjöns Yrkesfiskareförening	6	—	2
Roxens Fiskeriförening	4	—	28
Glans Fiskeriförening	5	27	—
Yngaren- & Mäskarens Fiskevårdsförening	—	2	28
Storsjöns Centrala Fiskevårdsförening	—	—	1 250
Kungsörs Fiskevårdsförening	—	—	554
Boxholms Bruks AB	—	2	—
Arboga Fiskevårdsförening	—	—	33
Transtrands Fiskevårdsförening	—	—	422
Asnens Fiskerättsägares Förening	—	—	20
Enskilda medlemmar	3	—	—
Summa	370	144	3 837

VERKSAMHETENS

UPPRÄTTHALLANDE:

Lokal: Centralförbundets expedition är belägen i egen lokal inom partifiskhallen, Fiskhallsvägen 16 —18, 121 73 Johanneshov.

Telefon: 08 - 91 55 04

Postgiro: 29 29 87-5

Ombudsmannaexpeditionens sekreterare och kassör:

Ruth Lindgren, Victor Balcks väg 176, 122 44 Enskede

Auktoriserad bokföringsbyrå:

Thomsens Revisionsbyrå, Kungsgatan 72, 111 22 Stockholm

Aktiviteter:

Verksamheten har bedrivits i form av sammanträden, kontakter och framställningar till myndigheter, bevakning av fisket inför vattendomstolar och koncessionsnämnd, arrendeärenden, bevakning av insjöfisket och medlemmarnas intressen i allmänhet, fisketillsyn, förmedling av ålyngel, deltagande i kurser, kommittéer och årsmöten, bearbetning av statistik, utgivning av medlemsorganet Insjöfisket, utredningsarbeten m m.

Administration:

Expeditions- och kontorsarbetet har verkställts genom ombudsmannaexpeditionen. Förbundets ombudsman Ulf Widén har haft att ansvara för på expeditionen förekommande göromål.

STYRELSE:

Ordförande Bertil Jonasson, Mossberg, 680 50 Ekshärad, 1:e vice ordf. Uno Hedström, 960 24 Harads, 2:e vice ordf. Evert Hägg, Sjöbo, 530 30 Tun, Gunnar Sandquist, Stora Vreta, 150 32 Stallarholmen, Kaj Nilsson, Vressel, 240 35 Harlösa, Jan-Erik Eriksson, Kvillan, 640 25 Julita, Uno Persson, Bölet, 546 00 Karlsborg, (Avliden 1975-09-26), Gustav Brännström, Fack 10, 930 91 Slagnäs.

Suppleanter:

Leif Uppström, Vinön, för J-E Eriksson, Roland Widlund, Adelsö, för G Sandquist, John Bergström, Höör, för K Nilsson, Rune Isaksson, Källandsö, för E Hägg, Gösta Persson, Karlsborg, för U Persson, Ingvert Holmquist, Jokkmokk, för G Brännström.

ARBETSUTSKOTT:

Ordförande: Bertil Jonasson, sekreterare: Ulf Widén, ledamot: Gunnar Sandquist.

SEKRETERARE I SIC:

Ulf Widén, Tomtbergavägen 104, 145 67 Norsborg.

REVISORER:

Lars-Erik Anderson, Nyby, Kärrbo, 725 90 Västerås, Gerhard Paczkowski, Ridö, Pl 1605, 150 23 Enhörna.

Suppleanter:

Rolf Eriksson, Hallen, för L-E Anderson, Carl-Eric Hertz, Ödeshög, för G Paczkowski.

FÖRBUNDETS ARSMÖTE:

Arsmötesförhandlingarna ägde rum å Lilla Partilokalen, Nya Riksdagshuset, Stockholm den 13 mars.

STYRELSENS SAMMANTRÄDEN:

Styrelsen har under året sammanträtt fyra gånger: Den 11 februari, 12 och 13 mars å Nya Riksdagshuset, 28 augusti å stadshotellet, Motala.

I övrigt har kontakt via skrivelser ägt rum i vissa ärenden.

ARBETSUTSKOTTETS SAMMANTRÄDEN:

AU har under året haft tre sammanträden: Den 20 maj, 29 oktober och 12 december å Nya Riksdagshuset.

VALBEREDNINGENS SAMMANTRÄDEN:

Den 12 mars sammanträdde valberedningen å Nya Riksdagshuset.

LEDAMOTSKAP I ORGANISATIONER:

Centralförbundet har under året varit medlem i Sveriges Fiskares Riksförbund, Svenska Fiskarens Studieförbund, Svenska Naturskyddsföreningen, samt Nordiska Oljeskyddsunionen.

VALDA LEDAMÖTER I FÖLJANDE FÖRBUND OCH ORGAN:

Riksförbundet: Kaj Nilsson, ordinarie, ombudsmannen suppleant. Studieförbundet: ombudsmannen ordinarie, Rolf Eriksson, 1:e suppleant, Nils Nilsson, 2:e suppleant. Nordiska Oljeskyddsunionen: ombudsmannen ordinarie, John Bergström, suppleant. Svenska Naturskyddsföreningen: ombudsmannen ordinarie, Rune Isaksson suppleant. Svensk Fisk: Kaj Nilsson, observatör, ombudsmannen suppleant. Alkommittén: Kaj Nilsson, ordinarie, ombudsmannen ordinarie.

VALDA OMBUD:

Riksförbundet: ombudsmannen ordinarie, Nils Nilsson, suppleant. Studieförbundet: Nils Nilsson, ordinarie, Rolf Eriksson, suppleant. A-kassan: ombudsmannen ordinarie, Henning Johansson, suppleant.

VALBEREDNINGENS LEDAMÖTER UNDER ÅR 1975—1976:

För Mälaren: Axel Hedström, Bromma, för Vänern: Liebert Sahlback, Grästorps, för Hjälmaren: Verner Gustafson, Valön, för Vättern: Henning Johansson, Ödeshög, för Norrland: Sven Wikslund, Luleå.

SVENSKA LANTBRUKSFÖRBUNDETS FILMRAD:

Ordinarie ledamot Ingemar Tengström, Västerås med ombudsmannen som suppleant.

TIDSKRIFTEN INSJÖFISKET:

Under året har tidskriften och medlemsorganet Insjöfisket utgetts med 6 nummer, varav ett

dubbelnummer och ca 900 exemplar. Tillförordnad ansvarig utgivare och redaktör har varit Ulf Widén.

Tidskriften har under året tryckts och distribuerats av Quintus Tryckeri AB, Örebro.

LEDAMOT I FISKERISTYRELSEN:

Efter förslag från centralförbundet utsågs Ingemar Tengström, Västerås till ledamot i fiskeristyrelsen. Regeringens förordnande omfattar tiden 1 juli 1975—30 juni 1976. I normala fall utses ledamöterna för en tre-årsperiod. Förändringar i styrelsens sammansättning kan komma att äga rum i samband med beslut under 1976 om ny statlig fiskeadministration.

CENTRALFÖRBUNDETS FÖRTJÄNSTTECKEN:

Vid Hjälmarens Fiskareförbunds 40-årsjubileum i Arboga den 19 oktober överlämnades förbundets förtjänsttecken till följande välförtjänta medlemmar, vilka utfört ett långvarigt och gagnarikt arbete inom fiskets olika sammanslutningar:

Guld:

Harald Pettersson, Sundholmen, Stora Mellösa.

Silver:

Georg Asp, Göshult, Arboga, Martin Andersson, Ekeberg, Arboga, Lennart Byhlin, Sjölanda, Julita.

Brons:

Torsten Rudin, Östra Rynninge, Stora Mellösa.

Med anledning av att Vallentin

Eriksson, Alkärr, Julita inte var närvarande i Arboga, kunde ej ett förtjänsttecken i silver överlämnas till honom. SIC har för avsikt att vid ett lämpligt tillfälle överlämna hederstecknet.

ERSÄTTNING FÖR INTRÅNG I FISKET:

Efter förhandlingar med företrädare för Kristinehamns kommun har centralförbundet via sitt juridiska ombud, Nordstrands advokatbyrå, träffat överenskommelse om ersättning till fiskare för intrång i fisket i samband med muddringar i inloppet till Kristinehamns hamn.

Frågorna om ersättning för skador för evinnerlig tid kommer att behandlas så snart tillräcklig utredning härom föreligger.

Uppgörelse har träffats mellan sakägare och Statens Vattenfallsverk ang. fiskeskador i samband med Randijaure reglering. Randijaure Fiskevårdsförening, vilken genom Norrbottens Inlandsfiskare är medlem i centralförbundet, har företrätt av advokat Olof Ek vid förhandlingarna med Vattenfallsverket.

För militärt intrång:

Försvarets civilförvaltning har utbetalat ersättningar för andra halvåret 1974 och första halvåret 1975 till fiskare i Vänern enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 december 1964 (nr 811) om ersättning för intrång i fiske till följd av militär verksamhet.

Totalt under denna period har utbetalats kr 27 919:50.

Ersättningar har utbetalats för skador å fiskeredskap genom sjunkna delar av militär materiel å Vä-

nerns botten. Skadorna har uppkommit under år 1974.

Totalt under denna period har utbetalats kr 1 195:—.

Dessutom har civilförvaltningen utbetalat ersättningar till fiskare i Vättern för skador å fiskredskap genom rester av militärt materiel å Vätterns botten. Skadorna har uppkommit under år 1974 och 1975.

Totalt under år 1974—1975 har utbetalats kr 11 431:25.

Med anledning av militär verksamhet inom Vekholms skjutfält i Norra Björkfjärden, Mälaren, har vissa fiskare fått vidkännas intrång i sitt fiske. Centralförbundet har för fiskarens räkning genom förhandlingar med civilförvaltningen träffat överenskommelse om ersättning för minskad inkomst och merkostnader för förlängd färdväg. Uppgörelsen avser åren 1972—1973.

JURIDISKA OMBUD:

Fullmakt som tidigare tecknats för advokat O Nordstrands advokatbyrå, Eriksbergsgatan 12 A, Stockholm att företräda centralförbundet i vattenmål m m kvarstår.

Fullmakt har även tecknats för advokat Olof Ek, Kungsgatan 18, Stockholm.

Advokaterna Nordstrand och Ek har liksom föregående år företrätt centralförbundet och dess sakägare i de olika ersättningsanspråk som framställt under verksamhetsåret.

FÖRSÖKSFISKEN:

Försöksfiske med trål och botten-garn har under året ägt rum i Vä-nern, Hjälmarén och Mälaren, dock endast med botten-garn i sistnäm-

da sjö. Fiskerintendenten meddelar vilka personer som bemyndigas att utföra försöken. I Mälaren har dessutom ljusfiskeförsök efter sik-löja ägt rum under hösten.

FISKETILLSYN:

Fisketillsynen har i o m 1975-06-30 handlagts av SIC å det fria fiskevattnet i Mälaren. Berörda länsstyrelser har genom beslut förordnat Gösta Högström, Drottningholm, till fisketillsynsman å nämnda vättern.

Regeringen förordnade i slutet av juni att den skärpta fisketillsynen i Mälaren skulle upphöra i och med utgången av månaden.

Tillsynen har administrerats av länsstyrelsen i Stockholms län. Den har i skrivelse till jordbruksdepartementet anförts att fisketillsynen numera synes kunna utföras på ett tillfredställande sätt genom kustbevakningens försorg.

Centralförbundet framförde krav på en skärpt fisketillsyn i Mälaren redan i slutet av 1954 och har under en lång rad av år handlagt denna tillsyn. En statlig sittande utredning har för avsikt att senare avlämna ett betänkande rörande organisationen för hela landets fisketillsyn.

Centralförbundet har efter hemställan från Mälarens Fiskareförbund, i samband med att kustbevakningen beslagt tagit för en yrkesfiskare i sjön, tillställt jordbruksdepartementet en skrivelse med synpunkter på fisketillsynen. Ärendet har inte slutbehandlats under året.

ALKOMMITTÉN:

I kommittén ingår representanter från samtliga yrkesfiskeorganisa-

tioner och från fiskeristyrelsen. Tre sammanträden har hållits under året.

Kommittén för ålfrågor har bl a diskuterat vilka möjligheter som står till buds för import av glasål och sättål. Vidare kom man överens om vilka principer som skulle tillämpas vid utsättningarna och fördelningen av anvisade bensinskattemedel. Alkommittén beslöt frångå 1974 års tillämpning med ansökningar och bidrag och att sökanden som villkor bekostar 50 procent av utsättningskostnaderna.

Ålmärkning:

Inom kommitténs ram och med bidrag från s k 2:10 medel märktes i början av juli 200 st blankålar vid Fullerö i Mälaren. Syftet med märkningen har varit att om möjligt utröna hur ålen vandrar inom Mälareområdet och hur vandringen försiggår från Mälaren till kusten i blankålstadiet. Några resultat av märkningen har inte förelegat före verksamhetsårets slut.

Import av glasål:

För att orientera sig om möjligheten att importera glasål från vattendrag vid sydfranska atlantkusten företogs en resa av K Nilsson, K J Gustavsson och U Gustavsson i början av mars. Fiskeristyrelsen, genom fiskerintendent K E Berntsson, kompletterade inventeringen vid ett besök i början av maj. Med på denna resa var även U Gustavsson.

På grund av riskerna att via glasålen föra in fisksjukdomar som ej förekommer i Sverige, har fiskeristyrelsen därför av veterinärmedicinska skäl ställt stränga

krav på glasålen härkomst. Dessa krav kan nu uppfyllas genom inköp av glasål från ön Ile de Ré utanför La Rochelle. De första svenska beställningarna till insjöarna beräknas kunna levereras i början av maj 1976.

Det ställdes i utsikt under våren 1975 att få köpa glasål från Island, men fångsten av denna ål slog fel, varför dessa planer fick skrinläggas. Möjligheten att köpa sättål från Danmark har upphört under året genom att danskarna har stoppat exporten, detta efter påtryckningar från danska ålfiskare.

FÖRMEDELING AV ÅLYNGEL:

7 880 kg ålyngel har under året genom inköp från Öresundsområdet (Sejrbo & Son AB, Klippan), via centralförbundets förmedling, utsatts eller levererats enligt nedanstående:

Vänern:	2 925 kg	13-15 st/kg
Mälaren:	1 800 ..	.. ..
Roxen:	1 800 ..	.. ..
Deje:	1 155 ..	.. ..
Hällefors:	200 ..	.. ..
Summa:	7 880 kg	

Efter stickprovskontroll kunde konstateras att den levererade ålen innehöll 86,9 % honor och 13,1 % hanar.

Utsättningarna har liksom tidigare år ägt rum efter fiskeristyrelsen och berörd fiskerintendentens eller konsulents tillstånd. Kostnaderna har bestridits dels av 2:10 anslag, dels av föreningarnas egna medel, samt beträffande Mälaren från medel som utdömts i samband med Mälareledens fördjupning.

I Mälaren utsattes 600 kg i Galten, 300 kg vid vardera Tidö-Lindö, Fullerö, Frösåker och Ångsö.

ALUTSÄTTNINGAR I FISKERI-STYRELSENS REGI:

Fiskeristyrelsens arbetsgrupp för ålfrågor tilldelades 1975-05-20 50 000 kr av fonderade bensinskattemedel för ålutsättningar. Samråd om utsättningsplatser har ägt rum mellan gruppen och länsfiskerikonstulenterna.

Beträffande fördelningen av anvisade medel mellan kust- och insjöområden avsattes 25 000 kr för vardera ostkusten och insjöarna. Inom ramen för de tillgängliga resurserna utsattes 635 kg i Vänern och 700 kg i Mälaren. I båda fallen inköptes ålyngel från västkusten.

IKKE RESTITUERADE BENSIN-SKATTEMEDEL TILL FISKET:

Insjöfiskets bensinförbrukning utgör för närvarande en tredjedel av hela förbrukningen inom det förvärvsmässiga fisket i landet. Centralförbundets försök att kartlägga vilka som lämnar uppgifter om bensinförbrukningen i insjöarna har inte kunnat återupptas under året. Uppgiftslämnarna till lantbruksnämnderna är nämligen skyddade enligt sekretesslagen.

Avsikten med en kartläggning är att om möjligt nå kontakt med sådana bensinförbrukare som inte för närvarande är knutna till centralförbundet genom medlemskap och ge information om organisationens arbete inom insjöfisket.

REMISSER OCH YTTRANDE:

Centralförbundet har under verksamhetsåret beretts tillfälle att avge yttranden till myndigheter och organisationer i en rad ärenden som har anknytning till insjöfisket och dess utövare. Rutin-

mässigt har detta skett i samråd med berörda anslutna lokalförbund och föreningar.

Av de avgivna yttrandena kan följande omnämnas och är ställda till:

Statens Livsmedelsverk ang. otjänlighetsförklaring av fisk.

Sveriges Fiskares Riksförbund ang. Billeruds AB:s planerade utvidgning av verksamheten vid Gruvöns Bruk, Gullspångs Elektrokemiska AB:s planerade utökning av kiseljärnstillverkningen, Aircor Alloys AB:s planerade utökning av verksamheten vid bolagets ferrolegeringsverk i Vargön och fiskerinäringsutredningens betänkande Statligt stöd till fisket.

Koncessionsnämnden ang. Kema Nord's hemställan om ändrade utsläppsvillkor för kvicksilver via ventilationsluften vid klor-alkalifabriken i Stenungsund.

Sjöfartsverket ang. tillsättande av särskilda ledamöter till sjöförklaringsdomstol för år 1976.

Länsstyrelserna i Stockholms- och Södermanlands län ang. vintersjöfarten — yrkesfisket i Mälaren.

FRAMSTÄLLNINGAR:

Bland annat genom hemställan och uppdrag från såväl lokalförbund och föreningar som enskilda medlemmar har centralförbundet gjort följande framställningar till:

Fiskeristyrelsen ang. omdisponering av 2:8 medel och särskilda äldre medel enligt vattenlagen för inplantering av ålyngel i Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren.

Lantbruksstyrelsen ang. inrättande av en gemensam fiskerif-

nämnd för Mälaren och Hjälmaren och med placering vid lantbruksnämnden i Västerås.

Jordbruksdepartementet ang. den skärpta fisketillsynen i Mälaren och sammanhängande frågor.

Handelsdepartementet ang. importregleringen av nätslingor tillverkade av heldraget syntetiskt material.

Länsstyrelsen i Jönköpings- och Örebro län ang. förmodat utsläpp av fiber m m i Vättern.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län ang. dispens för yrkesfiskare att vistas inom fågelskyddsområde i Vänern.

Forts. i nästa nummer

LAXBÅS

I Aräsviken utanför Gullspångsälvens mynning i Vänern bedrevs fram till slutet av 1930-talet fiske med s k laxbås. Detta redskap (arm, kringel och bås) var tillverkat av bomull- eller lingarn. Båset sattes ut så att det bildade en rombformad uppsamlingsanordning, i vars spetsiga hörn laxen fångades, då den hade svårighet att vända. Hela redskapet hölls på plats genom att det fästes vid långa pälår.

Fisket skedde under tiden den 1/5—15/8, tidigare före 30-talet var det lovligt fram till den 1/9. Själva båset (ej kringel och arm) måste tagas upp på lördagarna kl 18 och fick först sättas på plats igen om måndagsmorgonen kl 6.

Figuren på nästa sida visar laxbåsens placering (alla platserna var ej besatta varje år) och den stakade fiskådran, vilken skulle vara fri från fiskredskap. Fiskådran kallades också för "älvdjupet".

I båsen kunde göras goda fångster. Ett fiskelag fick en gång 13 laxar i sju bås; fem på morgonen, tre på middagen och fem på kväl-

len. Fisken som fångades var mycket grov, då nätet i laxbåsen hade stora maskor. Uppgifterna växlar mellan sex och tio kg som medelvikt. Öringen var som regel störst (satt ofta fast i båsnätet nära botten) men den största fisk man känner till var en lax på 18 kg. I avelsfisket i Arävsforsarna har det dock fångats två öringar på över 20 kg per st.

Mindre fiskar än fem och större än 14—15 kg hade svårt att fastna, då maskorna i nätet ej passade. Man observerade många stora fiskar (främst öring) som aldrig fångades.

Fisket i maj gav nästan enbart lax och då av en sort som kallades "gröningen" — den hade en grönaktig färg. Det bästa fisket gjordes dock i augusti, men det var under 1920-talet och tidigare, då det var tillåtet att fiska hela månaden. Både lax och öring fångades under denna månad. Fortfarande på 20-talet var det gott fiske med laxbås men under 30-talet blev det till sist olönsamt och fisket upphörde. Hur gammalt detta fiskesätt var, har ej gått att få

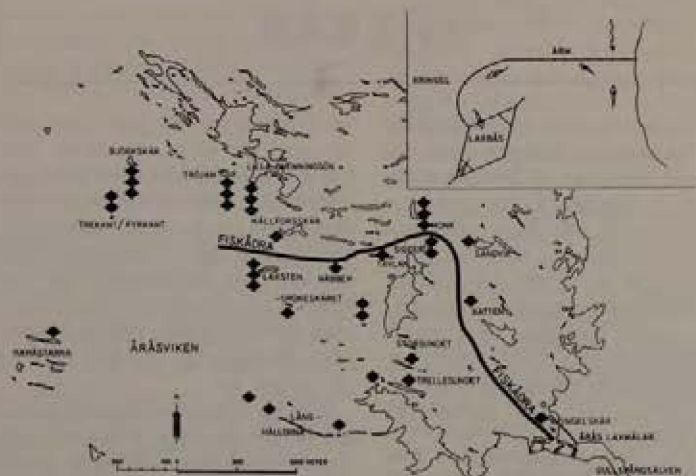
reda på, men det har åtminstone funnits laxbås sedan 1890-talet.

När det var gott om gullspångslax fanns det också ett viktigt fiske med laxnät i området väster om Laksten och i Aråsforsarna flera fisker med laxmjärdar (laxmälar). Uppre vid fallet i Gullspång fanns innan kraftverkets tillkomst ett viktigt kronofiske och åren 1862—

1889 fångades här oftast flera ton lax per år, vilken till en del bl a exporterades till London.

Uppgifterna om laxbåsen har lämnats av framlidne fiskerikon-sulenten Petrus Hjort, fiskare Johan Aronsson, stuveriarbetare Ragnar Johansson samt agronom Ivar Ros.

B Almer

Fiske med laxbås var vanligt ända fram på 30-talet i Aråsviken utanför Gullspångsälven (norr om Laksten och sydväst om Monk fanns tre laxbås i rad, dessa har på figuren placerats något oriktigt för att ej korsa fiskådran).

Anm.

Hela området utanför Gullspångsälven är nu helt förändrat genom den kraftiga tillväxten av bladlöss, vilket har sin främsta orsak i Väners reglering på 1930-talet. Efter det sista ingreppet i Gullspångsälven är landets värdefullaste stammar av lax och öring än mer hotade än tidigare. De olagliga rensningarna i älven 1971 (Lilla Aråsforsen) och de fullständigt förändrade vattenföringsförhållandena har satt fiskens

existens på spel. Det första som måste göras är att återställa Lilla Aråsforsen i sitt naturliga skick, så att lax- och öringungarna ej blir uppätta av storskrak — denna fiskäta fågel bör också bortjagas från Aråsforsarna. En annan viktig åtgärd är att öka vattenföringen under laxens och öringens lektid på hösten samt vid smoltens (lax- och öringungarnas) utvandring på våren.

Pressrevyn

RISKEN STOR ATT FISKDÖDEN SPRIDS TILL NYA VATTEN

Den sjukdom som förra året orsakade omfattande fiskdöd i Indalsälven, Ljungan och Luleälven är av samma typ som den som drabbat laxfiskar i Skottland.

Sjukdomen kallas för UDN (ulcerativ dermal necros) och kommer troligen att spridas till andra vatten i år, uppger fiskeripatolog Nils Johansson vid laxforskningsinstitutet i Älvkarleby.

En speciell arbetsgrupp har sedan i höstas undersökt sjukdomar som drabbat laxfiskarna i norrlandsälvarna. Gruppen har nu fått hjälp av doktor Ronald J. Roberts från Skottland. Efter att ha sett sjuka laxar i Bergforsen har Roberts fastslagit att de svenska älvarna drabbats av samma smitta som de skotska.

Forskarna kan idag inte ge svar på vad som orsakar UDN. Inte heller vet man hur smittan sprids eller hur den ska bekämpas.

De fiskar som angrips av UDN får svampliknande utslag. Många fiskar dör till följd av svampangreppen. De första sjuka fiskarna upptäcktes förra sommaren i Indalsälven.

I Skottland och på Irland har fisksjukdomen snabbt spridits till många vatten. Därför väntar forskarna att samma sak ska ske i Sverige.

Forskarna tror inte att sjukdomen orsakas av föroreningar i vattnet. De första fallen av svampsjukdomen upptäcktes i Skottland

i slutet av 1800-talet. 1964 upptäcktes UDN för första gången i ett av Irlands renaste vatten.

REGNBAGSFORELL

har blivit en ny stor exportartikel från Färöarna som funnit god marknad bl. a. i Sverige. Fisken odlas i vatten från en varm källa. Första året 1973, odlades bara 2 000 foreller, men i år beräknas produktionen bli uppemot 100 ton.

NU SKALL PIRAYAN UTROTAS I BRASILIEN

Den brasilianska regeringen har inlett en kampanj för att utrota pirayan ur landets vattendrag. Pirayan är känd över hela världen för sin glupskhet. En människa förvandlas till ett skelett på några sekunder om hon kommer i vägen för ett pirayastim.

Anledningen till att myndigheterna vill bli av med pirayan är att man hoppas kunna starta fiskodlingar för att livnära den svältande befolkningen. Nu riskerar matfisken att utrotas på några sekunder.

Det finns otaliga historier om pirayans attacker. För ett tiotal år sedan slets tio venezuelanska gerillasoldater i småbitar när de var dumdristiga nog att vada genom ett vattendrag.

Och för bara två år sedan upptäckte en expedition som letade efter tre tjänstemän vid indianbyrån i Brasilien tre skelett i vattenbry-

net. Det var allt pirayorna lämnat kvar efter sin frukost.

I Amazonområdet finns pirayan i väntande vattendrag. En piraya är inte mer än 30 cm lång men den har rakbladsskarpa tänder och en fenomenal styrka och energi.

Om man skär huvudet av en piraya kan den ännu fem minuter efteråt bita fingret av en människa.

När pirayan äter gräver den ned sina tänder i bytet och rister sedan på skallen tills matbiten lossnat.

Det finns knappast någon fisk som är så lätt att fånga som pirayan. Men invånarna i Brasilien äter den inte. Kanske för att pirayan har alltför många människoliv på sitt samvete.

Efter många misslyckade försök har man nu funnit en metod att utrota piraya som verkar lovande. Man använder ett gift som skonar annan fisk än pirayan.

SFR redogör för handläggning av fiskeriärenden

Den 12 mars 1976 var fiskerikommittén kallad till sammanträde på Jordbruksdepartementet. Vid detta möte blev SFR:s representanter, Carl Eric Hedin, Thure Mattsson och Bertil Johansson, inkallade till jordbruksminister Svante Lundkvist, Georg Aberg och Kaj Nilsson ingår också i fiskerikommittén, men hade ej möjlighet att närvara vid sammanträdet. Samtalet rörde behandlingen av fiskeriärenden, fiskerikommitténs arbete, stormötet i Kristianstad den 21 februari m. m.

Jordbruksministern poängterade

Ett stort område i nordöstra Brasilien har befriats från pirayor och i stället simmar där odlad matfisk.

Men det är bara början. Det kan ta ett sekel att bli av med de blodförstiga fiskarna ur Amazonfloden och dess många bifloder.

Ö I HJÄLMAREN FAR FISKEMUSEUM

Skall Vinön, den lilla ön i Hjälmarén, få ett eget fiskemuseum? Då den s. k. Vinökommittén höll stormöte i Vinöns skola föreslog Marianne Lundholm, Örebro, att man skulle försöka få till stånd ett fiskemuseum på Vinön och på detta sätt ge ön en attraktion. Tre personer valdes till museikommittén och redan har inventering av gamla fiskeredskap igångsatts.

mycket klart att meningen med fiskerikommitténs tillkomst var att på allvar ta itu med fiskerinäringens problem dels på lång sikt, vilket SFR varit helt överens om. Lundkvist ansåg att fiskerikommittén nu bör få lite tid på sig att arbeta i lugn och ro för att finna lösningar på problemen. Det bör ankomma på riksförbundet att informera medlemmarna om detta. Riksförbundet bör frambålla att den rätta kontaktvägen beträffande fiskerifrågor är från regionala förbunden via riksförbundet till fiskerikommittén.

Det råder ingen tvekan om att reaktionen efter Kristianstadsmötet från jordbruksministrernas sida är irriterad. Riksförbundet framhöll dock att massmedias rapportering från mötet var tendentiös. Mötet hade i allt väsentligt förflutit lugnt. Vad som däremot refererades var ett mycket hästskt utfall av en enskild fiskare gentemot såväl de fackliga organisationerna, enskilda personer som mot regeringen.

Riksförbundet har den uppfattningen att man från departementets sida på allvar vill ta itu med fiskets problem. Detta är anledningen till fiskerikommitténs tillkomst. Förbundet har också den uppfattningen att fiskerikommit-

téns ordförande, statssekr. Lönnqvist är effektiv och driver fram arbetet så snabbt som det är möjligt. Under det här året skall åtskilligt material tagas fram som skall bilda underlag för beslut inom olika sektorer. Vi kan nämna fiskarnas krav om en svensk beredningsindustri, fiskeristyrelsen startade den 15 mars utredning om fiskeresurserna osv.

Riksförbundet får därför med hänsyn till att det bör eftersträvas bästa möjliga relationer till departementet, rekommendera regionförbunden och organisationerna att i frågor av gemensamt intresse vidarebefordra dem till riksförbundet som i sin tur har att aktualisera dem i fiskerikommittén.

B J

INVESTERINGSAVDRAG — även för fisket

I syfte att stimulera näringslivets investeringar i maskiner och andra inventarier har införts en lag om särskilt **investeringsavdrag** och statliga **investeringsbidrag**. Då dessa bestämmelser även berör fisket finns det skäl att redan i början av detta år informera om dess innebörd.

Investeringsavdrag kan fås för investeringar under hela kalenderåret under förutsättning att investeringarna uppgår till minst 10 000 kronor. I realiteten behöver man ej anskaffa ett objekt som kostar 10 000 kronor utan man kan anskaffa flera objekt under förutsättning att de totalt kostar mer än 10 000 kronor.

Avdraget gäller i princip alla nya investeringar som anskaffas

under år 1976 med undantag av begagnade inventarier och sådana inventarier som har en kortare varaktighet än tre år. Till sistnämnda grupp hänförs ju i regel fiskeredskap och det är därför tveksamt om avdrag kan utgå för fiskeredskap. Hur man i detta sammanhang skall räkna storrysajor eller andra mer varaktiga redskap får bli en bedömningsfråga. Rimligtvis bör man kunna få investeringsavdrag om man vid taxeringarna tillämpar avskrivningsplan för redskapstypen i fråga. Avdraget gäller inte för inventarier där skriftliga avtal om anskaffningen träffats före den 15 okt 1975 eller då leverans sker efter den 31 dec 1976.

Investeringsavdraget är 10 % av inventariernas anskaffningsvärde och utgår vid taxering till statlig inkomstskatt. Avdrag får dock ej ge underskott.

Yrkande om investeringsavdrag skall framställas i deklarationen på blankett som erhålles där övrigt deklarationsmaterial tillhandahålles.

Investeringsbidrag utgår under samma förutsättningar och med samma undantag som för investeringsavdrag. Om investeringsbidrag erhålles kan inte investeringsavdrag utgå. Investeringsbidraget är skattefritt och utgår med 4 % av anskaffningskostnaden under år 1976. Om man helt kan utnyttja investeringsavdraget utan att underskott uppkommer

utgår ej investeringsbidrag. Om man t ex på grund av låg inkomst ej kan utnyttja investeringsavdraget helt har man rätt att välja mellan bidrag eller avdrag. Således kan bidrag och avdrag ej utgå samtidigt.

Ansökan om bidrag skall inges till riksskatteverket senast en månad efter att taxeringen vunnit laga kraft. Om besvär inte anförs över taxeringen innebär detta att ansökan skall inges senast den 15 sept 1977 då frågan är om inkomståret 1976.

Aven om investeringsavdrag eller investeringsbidrag utgår får på vanligt sätt värdeminskingsavdrag (avskrivning) ske på inventariernas anskaffningsvärde vid deklarationen.

Fisk bör subventioneras som jordbruksprodukter

Av oförklarliga skäl räknas inte fisk till gruppen "baslivsmedel" i den samhälleliga vokabulären och fiskets produkter har följaktligen fått en helt annan behandling än t. ex. jordbrukets. Det skriver riksdagsman Georg Aberg med flera i en riksdagsmotion. De statliga subventionerna till jordbrukets produkter har inneburit en allt mer besvärande konkurrens till fisk och fiskprodukter. Det är nödvändigt att fiskerinäringen behandlas efter samma principer som gäller för jordbruket, framhåller motionärerna.

Fisk och fiskprodukter bör räknas till baslivsmedel och få samma behandling som dessa, bl. a. bör alltså statligt prisstöd utgå efter samma principer som gäller för jordbruksprodukterna, poängteras det.

De direkta subventionerna till jordbruksprodukter har kommit till för att tillförsäkra konsumenterna rimliga livsmedelspriser. Subventionerna regleras årligen. Motionärerna föreslår nu att statsmakterna skall införa en liknande målsättning för fiskerinäringen.

Det föreslås också att skattereglerna för fiskare revideras så att

denna yrkeskår kommer i ungefär samma läge som yrkesutövare i land. Fiskarna måste få samma möjligheter att göra skattefria avdrag för sina fördyrade levnadsomkostnader som gäller för andra yrkesgrupper.

Fiskeriföretag föreslås också få möjlighet att för viss tid skattefritt avsätta medel i investeringsfond. Det finns knappast något område inom det svenska näringslivet där intäkterna varierar så mycket som inom yrkesfisket, framhålls det i samband med detta förslag. Ojämnheten i inkomsten försvårar planeringen för in-

vesteringar. De investeringsfonder som föreslås bör också gå att utnyttja för uttag under sådana år då fisket ger underskott. Medlen skall beskattas då uttagen sker.

Fiskerilånen bör byggas ut så att det går att låna maximalt 80 procent av investeringskostnaderna upp till 500 000 kronor samt däröver 50 procent. För närvarande går det att låna 200 000 kronor, i undantagsfall upp till 300 000.

Fiskarnas pensionsålder bör prövas, föreslås det i en motion. De bör vara jämställda med andra tungt yrkesarbetande, t. ex. gruvarbetare.

Årsmöten

SIC:s ARSMÖTE 1976

Centralförbundet hade sitt årsmöte på Nya Riksdagshuset den 11 mars. Bl. a. hölls ett anförande om arbetet i "1973 års fiskevattenutredning" av utredningens sekreterare, Curt Wendt.

I nästa nummer av Insjöfisket återkommer vi med ett referat från årsmötet samt ett sammandrag av Wendts anförande.

KUNGSÖRS FISKEVARDSFÖRENING

hade fredagen den 20 februari årsmöte till vilket såsom särskilt inbjudna infunnit sig fiskevårdskonsulenterna Hugo Rundberg och ombudsmannen i Insjöfiskarnas Centralförbund, Ulf Widén.

Årsmötet inleddes med en presentation över de under året bortgångna medlemmarna Klas Yngve Karlsson och Allan Andersson. Av årsberättelsen framgick att föreningen under det gångna året inte haft någon större livaktighet, vilket förklaras av att den i Galten genomförda muddringen av stora farleden till Köpings hamn i så hög grad fördärvat fiskevattnen att den återkommande inplanteringen av gös och ål måst inställas och inte heller några andra aktiviteter har förekommit. Utsläpp av gifter från industrier är också ett problem i sammanhanget. I Arbogaån har vattnet under året blivit glädjande rent. Detta tack vare de åtgärder som vidtagits vid industrier i Arboga, och främst då vid CVA och Hårdkrom.

Kassaavslutet för året visade en behållning av 743 kronor. Beloppet avsattes till en fond för fiskevårdande insatser. Beträffande frågan om inplantering av ål och

gösyngel beslöt man att avstå från inplantering till vidare. Arsavgiften per medlem fastställdes till oförändrat 15 kronor och inträdesavgift 20 kronor.

Från fritidsfiskarnas förening, Kungsfiskarna, förelåg en ansökan om bidrag med 500 kronor till ungdomsverksamhet samt ansökan att medlemmarna skulle få nyttja fiskevårdsföreningens hela strandrättsinnehav vid anordnande av metartävlingar. Den förstnämnda ansökan avslogs medan den senare bifölls. I sammanhanget beslutade årsmötet att ungdomar under 16 år skall få meta gratis utan kort. Som en programpunkt visade Hugo Rundberg en film om ålens liv och vandringar i världshaven.

Till styrelse för det kommande året valdes: ordf Alex Andersson, sekr Einar Ekeborg, kassör Rune Öijvall, övriga medlemmar P A Bjälevik, Bertil Zettervall, Suppl Reinhold Carlsson och Åke Johansson. Revisorer Uno Carlsson och Karl Oskar Andersson med Bertil Lindström och Erik Holms som ersättare. Valberedning Klas Malm, Bertil Larsson och Stefan Lindström.

VÄTTERNES FISKAREFÖRBUND HAR HALLIT ÅRSMÖTE

Ödeshög hade i år utsetts till lämplig ort för Vätterns Fiskareförbunds årsmöte, som hölls lördagen den 6 mars och ett 20-tal personer hade hörsammat kallelsen.

Fiskerikonstulanten för Vättern, Bengt Brolin, Jönköping, ordföranden i Vätterns Allmänna Fiskareförbund, Olle Engström, Huskvarna och ombudsmannen i Insjöfiskarens Centralförbund, Ulf Widén, Stockholm deltog i förhand-

lingarna. Anslutna lokalföreningar representerades av valda ombud.

Förbundets och årsmötets ordförande Carl Eric Hertz, Hästholmen, tecknade några minnesord över den under år 1975 avlidne fiskaren Uno Persson, Granvik. Hertz framhöll i sitt tal att förbundet fått vidkännas en stor förlust, dels som medlem i fiskareorganisationen och dels som ledamot i styrelsen. — Vi kommer, fortsatte han, alla att minnas honom som en stor personlighet inom fiskarkåren. Uno var alltid beredd att hävda yrkesfiskarens intressen och vi tackar honom för hans gärning och önskar honom att få vila i frid.

Årsmötesdeltagarna hedrade den avlidne fiskaren och kamraten med en tyst minut.

Av styrelsens verksamhetsberättelse framgick bland annat att man hoppas att fisket så småningom återgår till mera normala förhållanden. Sikfisket har t. ex. gett ökade fångster jämfört med 1974. Styrelsen hoppas på ett gott fiske år rent allmänt och goda avsättningsförhållanden med tillfredsställande priser på fisken från Vättern.

Styrelsen och övriga funktionärer beviljades full ansvarsfrihet för det gångna året.

Bertil Johansson, Hjo blev invald i styrelsen efter Uno Persson. I övrigt fick den följande sammansättning under 1976: C E Hertz, valdes även till förbundsordförande, Stig Andersson, Hjo, Sven Wetter, Visingsö och Jan Johansson, Motala.

Årsmötet diskuterade även förbundets ekonomi varvid man beslutade att ombuden går ut till

respektive lokalförening och undersöker möjligheterna att höja medlemsavgifterna.

Olle Engström tog upp frågan om vittjningsplikt för samtliga kategorier fiskande i Vättern. En längre diskussion följde, men inga egentliga beslut i denna fråga togs. Frågan om en begränsning av antalet nät för fritidsfiskarna i Vättern ventilerades även, men mötesdeltagarna ville avvakta vilka förslag som kommer att läggas av "1973 års Fiskevattenutredning", vilken bland annat arbetar med detta problem.

UW

VÄTTERNES ALLMÄNNA FISKAREFÖRBUND

avhöll årsmöte i Jönköping söndagen den 7 mars under ordförandeskap av Olle Engström, Huskvarna.

Förbundet är en sammanslutning av icke yrkesfiskare med lokalföreningar i Karlsborg, Hjo, Huskvarna, Jönköping, Gränna samt Motala-Vadstena.

Medlemsantalet hade från föregående år ökat med 25 medlemmar eller till totalt 855 st.

Som gäster närvar byrådirektör Sigvard Axelsson, Naturvårdsenheten vid Jönköpings länsstyrelse, fiskerintendenten i Nedre Södra Distriktet, Curt Wendt, Göteborg, fiskerikonstulanten för Vättern, Bengt Brolin, Jönköping, ombudsman Ulf Widén, Sv. Insjöfiskarens Centralförbund, Stockholm samt representanter för broderorganisationen bland yrkesfiskarna Sven Wetter, Visingsö.

Förutom sedvanliga årsmötesförhandlingar där i huvudsak sty-

relse och övriga funktionärer blev omvalda, föredrogs rapporter över årets förbundsaktiviteter. Sälunda har VAF begärt utökad landnings-tillstånd för St. Röknen. Skjutövningarna från Hästholmen har efter påpekande fått korrektare utformning. Brolin redogjorde för 1975 års fångstresultat som visar på uppgång för öring, lax, sik, abborre och lake men nedgång för röding, regnbåge och siklöja medan totalfångsten var praktiskt taget oförändrad.

Sigvard Axelsson från Naturvårdsenheten vid Jönköpings länsstyrelse redogjorde så för arbetet med "Vätterns Vattenvård", vad som gjorts, görs och planeras.

Räknat i organisk substans har Vättern tillförts 6 700 ton (BS;) 1940 — 12 500 ton 1966 och har denna siffra med hjälp av vattenvårdande åtgärder åter pressats ned till ca 7 000 ton 1975.

Siktdjupet, som kan noteras av varje sjöfarande, har ökat till i genomsnitt 10—12 meter, men erhålles enstaka värden på upp till 15 m vilket skulle motsvara värdena från 1940.

Wendt redogjorde för läget för fiskevattenutredningen som beräknas ligga färdig i vår. Den har som mål att bereda de som saknar eget fiskevatten möjlighet till fritidsfiske utan att därför göra intrång i yrkesfiskets berättigade möjlighet till utkomst.

Mötet enades om att endast organisatorisk enighet ger den styrka som erfordras för att rätt tillvarata och förvalta den unika sjön Vätterns möjligheter som givande rekreations- och fiskesjö.

R Lindkvist

När står fisken i tur?

SVENSK FISKHANDEL, organ för Svenska Fiskhandelsförbundet ställer den frågan i sin tidning med anledning av den omfattande reklamkampanj som "Brödinstitutet" dragit i gång i vinter.

Nedan återges tidningens artikel i sin helhet.

Inte utan viss avund sneglar färskfiskens avantgardister på ett i och för sig förträffligt informationsblad, däri "Brödinstitutet" vidarebefordrar Socialstyrelsens rekommendation till svenska folket att äta 6-8 skivor bröd om dagen som tillägg till den s. k. basmaten.

Det finns förvisso ingen anledning att betvivla påståendets riktighet, allra minst som rekommendationen bygger på resultat av en undersökning, som en kostgrupp inom styrelsen gjort under medverkan av bl a också livsmedelsverket. Avsikten har varit att med bibehållen valfrihet säkra oss den rätta kosten. Finställt säges det bl. a. , att rikligt med grönsaker och frukt, normala portioner av kött, fisk eller ägg tillsammans med basmaten ger näringstrygghet utan att därför maten behöver bli alltför dyr! Kravet på omväxling och aptitstimulans kan gemene man lätt tillfredsställa, trots att basmat förekommer dagligdags på matsedeln, och för detta faktum har vi i hög grad att tacka just vårt rikhaltiga sortiment bröd.

Det är sant som det är sagt. Men när kommer livsmedelsverk och socialstyrelse med en liknande rekommendation om fiskens förträfflighet i näringsssammanhang? Kom gärna ihåg oss med det snaraste! Vi har inte "Brödinstitutets" ekonomiska resurser att slå på trumman för oss men väl många decenniers väl vitsordade erfarenhet om att "fisk är hälsa". Alltså: Glöm inte fisken, när myndigheterna härnäst tänker ge allmänheten lättfattlig kostupplysning!

TACK

Till Hjälmarens Fiskareförbund genom herrar Harald Pettersson och L. Johansson, Stora Mellösa får jag härmed frambara mitt vördsamma tack för den storslagna hejersbevisning som kom mig till del i mitt hem den 3 mars 1976 för min medverkan till Hjälmarsfiskets förvärvsmässiga fortbestånd.

Drottningholm i mars 1976

G Högström

FATTA PENNNANI

Redaktionen vädjar till fiskare och andra intresserade att sända in bidrag till tidningen från händelser inom fisket m. m. på det lokala planet. Exempelvis nyheter, personalia, historier, långa som korta artiklar, insändare för debatt om aktuella problem m. m. Välkommen med bidrag!

Red.

